

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . . . 60 K Félévre . . . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik héttől kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Egységes táborban

Budapest, január 25. A Keresztény Kisgazda és Földművespárt ma este *Meskó Zoltán* elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormány tagjai közül jelen voltak *Bethlen István* gróf miniszterelnök, *Mayer János*, *Tomcsányi Vilmos Pál* és *Klebsberg Kunó* miniszterek.

A *házelnökségnek* a holnapi napon történő betöltésével kapcsolatban a párt nagyatádi *Szabó István* indítványára *egyhangúlag teljes bizalmáról biztosította a volt elnököt, Gaál Gaszton*.

Ezután a párt a többi pártokból való csatlakozás tekintetében a következő határozatot hozta:

A párt, a keresztyén agrár gondolat hivatott megtestesítője, programjának különösen a *földbirtokreform becsületes végrehajtása tekintetében*, hasonlóképen az 1920. évi I. és XVI. t. c., valamint az 1921. évi XLVII. t. c.-ben lefektetett alkotmányos jogrendnek bármely irányból jövő megtámadásával szemben vallott álláspontjának változatlan fenntartása mellett kijelenti, hogy elérkezettnek látja az időt arra, hogy *egységes táborba szólítsa mindazokat, akik a párt elveit férfias észízetességgel magukéva teszik.*

A polgárság is

A párt egyetemes nemzeti célt szolgáló programjának megfelelően, miként 1921. december havában elhatározták, nevét *Keresztyén Kisgazda Földműves és Polgári Párt*ra változtatja és *testvéri szeretettel várja táborába a termelő munka és a szellemi élet azon munkásait, akik a magyar föld népének millióival karöltve kívánnak dolgozni a független Magyarország feltámadásáért és megerősödéséért.*

A következő tárgya a holnapi ülésen szövegére kerülő *ipartörvény revíziójának kérdése* volt. A párt elhatározta, hogy a javaslatot a magáévá teszi. A felsőháznak a közjogi bizottság előtt fekvő javaslatával szemben a pártértekezlet kijelenti, hogy a maga részéről is *szükségesnek tartja a két kamárs rendszert.*

Penteken a választójog

Ezután a miniszterelnök bejelentette, hogy a *választójogi törvényjavaslatot a nemzetgyűlés pénteki ülésén terjeszteti elő és ezt megelőzőleg a párt holnap esti értekezletén kívánja a javaslatot a párt elé terjeszteni és akkor fog nyilatkozni a titkosság kérdésében is.*

A párt a miniszterelnököt tegnapi beszédével kapcsolatban melegen üdvözölte és elhatározta, hogy a miniszterelnök beszédét százezer példányban kinyomatja és azt az ország minden részében szétosztatja. Végül elhatározta a párt azt is, hogy a közelgő választások előkészítésére egyik legközelebbi értekezletén a szükséges bizottságokat kiküldi.

Együttműködés továbbra is

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártja ma este *Haller István* elnöklésével ülést tartott, amelyen *Haller* bejelentette, hogy a pártból kik léptek ki. Hangsúlyozza, hogy a nemzeti keresztyén ideálok tekintetében a két párt továbbra is együtt fog működni.

Az ipartörvény revíziójáról szóló javaslatot *Frühwirth Mátyas* ismertette és *Robert Emil*, *Körödy Katona* és *Hegyeshalmi Lajos* felszólalásai után a párt a javaslatot egyhangúlag elfogadta, ezzel kapcsolatban a Keresztyén Iparosok Országos Szövetsége határozati javaslatát némi módosítással elfogadta. Elha-

tározták végül, hogy holnap este a választójogi törvényjavaslat megbeszélésére értekezletet tartanak.

A puccs körüli mentelmi ügyek

A mentelmi bizottság ma délben *Kutkafalvy Miklós* elnöklésével ülést tartott, amelyen meghallgatta a király látogatása alkalmával letartóztatott *Gieswein Sándor*, *Friedrich István*, *Zakány Gyula* és *Weiss Konrad* képviselők bejelentett mentelmi sérelme tárgyában *Tomcsányi Vilmos* igazságügyminisztert.

Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy *Zakány Gyula*, *Gieswein Sándor* és *Weiss Konrad* letartóztatásáról csak akkor értesült, amidőn a mentelmi jog felfüggesztése nélküli letartóztatások miatt mentelmi joguk sérelmét a Házban bejelentették. Sem a letartóztatásra, sem az egyes képviselők letartóztatásának megszüntetésére *semiféle utasítást nem adott*, ezért tehát a felelőséget nem is vállalhatja.

Miután a mentelmi sérelem belügyminiszteri rendeletre történt, ezért a bizottság holnap délben tartandó ülésében *Riday Gedeon* gróf volt belügyminisztert fogja meghallgatni.

Friedrich sérelme

Friedrich István mentelmi sérelmére *Tomcsányi* azt a felvilágosítást adta, hogy *Friedrich Istvánt* a rendőrség jogtalan toborzás gyanúja miatt tartóztatta le. Amidőn azonban erről értesült, azonnal intézkedett, hogy *Friedrichet* a rendőrségről kísérik át az ügyészségre és ő maga adta az utasítást az ügyészségnek, hogy vizsgálja meg, vajjon a vád alapos e, vagy sem. Utasította egyszersmint az ügyészséget arra, hogy a nyomozást a leggyorsabban folytassa le. Felhatalmazást kért azután a minisztertanácstól, hogy az ország akkori helyzete miatt *Friedrich* ellen az eljárást a mentelmi jognak felfüggesztése előtt folyamatba tétessék, amit a minisztertanács el is fogadott.

Az ügyészi nyomozás megállapította, hogy *Friedrich István* jogtalan toborzással egyáltalában nem gyanúsítható és így azonnal elrendelte szabadlábra helyezését. A mentelmi jog felfüggesztése nélküli letartóztatását a kormány vállalta a felelőséget és ezt vállalja továbbra is.

Az indemnitás részletei

Budapest, január 25. A nemzetgyűlés mai ülését 10 óra 40 perckor nyitotta meg *Bottlik József* alelnök.

Napirend előtt *Szádeczky Lajos* szólalt fel. Megemlíti, hogy tegnap érkezett a szomorú gyászír Londonból, amely hírül adta a magyar nemzet egyik barátjának, *lord Bryce*-nek halálát.

A szomorú korszakban hálával kell gondolnunk arra, aki a nagy világ előtt igazunk érdekében mindenkor sikra szállt. Egyike volt azoknak, akik a lordok házában a magyarok sorsa iránt felhívták az érdeklődést. Ő volt a szellemi vezére annak a lelkes kis tábornak, amely Angliában elégtételt követelt a magyar nemzet számára. *Lord Bryce* mint egyetemi tanár, az alsó- és felső Ház tagja, több ízben miniszter, 1907. óta washingtoni nagykövét, — elítélte a trianoni békében a magyarokkal szemben megnyilvánuló igazságtalanságot. Kijelentései történelmi okmányoknak tekinthetők. A többek között ezeket mondta:

— A szerződésen már késő volt változtatni. Azt hiszem, hogy ha Anglia tudta volna, mi készül Párisban, felrázhatta volna a közvéleményt. Magyarország iránt több rekonstrukciót kellett volna tanúsítani. Magyarország szabadságszerető nép volt, Magyarország fontos sze-

repet játszott a világtörténelemben és mindig küzdött a Habsburgok ellen. Az angolokat Magyarországon mindig melegen fogadták és ez az ország mindig a legnagyobb szeretettel vonzódott Anglia felé. Az angol hadifoglyoknak sehol sem volt olyan jó dolguk, mint épen Magyarországon. Különösen lelkesen üdvözölte a lord azon kijelentését, hogy nem félti Magyarországot, mert népének nagysága újra talpra fogja állítani.

Ezek a nemes érzelmek és gondolatok maradandó emléket biztosítanak *Bryce* lordnak. Felkérem a kormányt és a nemzetgyűlés elnökségét, hogy alkalmas formában tolmácsolja részvétét az angol felsőházban.

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter kifejezést ad annak a fájdalomnak, amely a magyar közönséget áthatja az iránt az ember iránt, aki elsőnek emelte fel szavát a nemzet érdekében. A kormány nevében részvétét tolmácsolja az elhunyt iránt és hozzájárul *Szádeczky* javaslatához.

Bottlik József alelnök mély fájdalommal és részvétét fejezi ki a nemzet nagy barátjának elhunytá alkalmából, kérte továbbá a Ház hozzájárulását, hogy ez alkalommal az angol felsőházhoz részvétávitratot küldhessen.

A Ház a javaslatot elfogadta.

Andrássy polemizál

Ezután áttértek a felhatalmazási javaslat részletes tárgyalására.

Az első szakaszról *Andrássy Gyula* gróf emelkedik szólásra. Válaszolni kívánok a miniszterelnök ur támadására. *Bethlen* azt mondja, nem áll az, hogy minket a katonai ügyészség elé akartak állítani. Ez a beállítás téves. Tatan megjelent egy csendőrtiszt és kijelentette *Gratz* előtt, hogy minket a székesfehérvári katonai ügyészségre vagy a tatai csendőrtáparancsnokságra fognak szállítani. Tibanyban egy detektív tartóztatott le bennünket, de Budapesten katonák vettek át es jól emlékszem, hogy katonatisztek ültek autómba. A magam részéről ilyen körülmények között is hangsúlyoztam, hogy a felelősség alól nem kívánok sohasem kibujni. (Helyeslés.)

— A miniszterelnök ur azt mondta, hogy kontroverziába keveredett *Apponyival*. Ezt a

kontroverziát bizza ránk a miniszterelnök, mi majd csak megegyezünk egymással. Ő a lát-szolagos kormányváltást kifogásolták. Véleménye szerint egy legitimista miniszterelnök, aki felségsértést követett el, nem bír azzal az erkölcsi joggal, hogy a kormány élén maradjon. Ők is jó hazafiak, akik a nemzetnek akarnak használni. Hogy kettőjük közül, kinek van igaza, afelett a történelem fog dönteni.

— A miniszterelnök ur azt állította, hogy lemond, ha a többség kívánja. Először reánk akart támaszkodni, nálunk kereste a szinarnyat. Ennek a nemzetgyűlésnek sohasem volt az a helyzete, hogy egy többségi párt irányította volna a kormányt. Meg vagyok győződve, hogy a többség támogat barmkit a miniszterelnöki székből, akinek a politikájával rokon-szenvez.

— *Bethlen* felszólít arra, hogy végezzünk

a vitával gyorsan, mert ártunk az országnak.

Az ő kezében lett volna mód, hogy régen megszüntesse a vitát és kivége a helyzet méregfogát. Egyszer végül beszédet mond, de ezzel csak provokálja a további felszólalásokat.

A nemzeti szuverenitás

Andrássy: Magyarországon az intelligenciát is érvényesíteni kell, nem szabad csak kigazda-politikát folytatni. Ő arisztokrata gróf, de sohasem folytatott osztrák politikát, mert azt mindig végzetes hibának tartotta. Mindig szerette és becsülte a tisztességes kigazdat.

A választójogra nézve súlyos mulasztás történt, amikor a kormány nem nyilatkozott e tekintetben. Mi történik, ha a választójog február 16-ra nem emelkedik törvényerőre? Valóságos Nirvánia áll elő. Megtörténik az a nagy veszedelem, hogy a magyar közönség más és más törvény szerint fog választani. Ebben a kérdésben tiszta bort kell önteni a kupába.

Ki hívta vissza a ki árt?

— Válaszolnom kell a miniszterelnöknek arra a kijelentésére is, hogy ő velem nem egyezett volna meg. A miniszterelnök azt mondta, ki az, aki őfelségét visszahívta. Én nem tettem ezt. Hogy őt ki tette, arra nem vagyok hivatott nyilatkozni. Bethlennek arra a kérdésére, hogy mit tettem én...
Csontos Imre: Keresztelőn volt. (Zaj az ellenzéken.)

Andrássy Gyula gróf: ... Azt feleltem, hogy igyekeztem egy közvetítő megoldást találni. Itt ki kell térnem a köztem és Bethlen közt felmerült állítólagos ellentétekre is.

— Elsősorban ő az erőszakos restauráció ellen volt. Ebben én is egyetértettem vele. A másik pont az volt, hogy én Károly király mellett propagandát akartam, ő ezt ellenezte. Ezt a propagandát én csak az ellenpropaganda kontrakarizálásának szántam. Így már ő is elfogadta. A harmadik pont az volt, hogy ő csak a trónörökös akarta, én pedig Károly királyt akartam trónra juttatni. Megnyugtató azonban a miniszterelnök, hogy ez csak elméleti kijelentés. Ezekután természetesen megnyugodtam s megegyeztünk a pécsi beszédben. Mikor elváltam tőle, azt mondtam: „Istennek hála, megegyeztünk.” Erre ő azt felelte: „Igen, megegyeztünk.”

— A miniszterelnök azt mondja, nem akart legitimista pártot alakítani. Legitimista az, aki elismeri, hogy a nemzetnek van törvényes királya. Mikor Pécsen erre az alapra állott, legitimista pártot akart alakítani. A megegyezés megvolt. Ezt nem lehet utólag letagadni.

Erekly Károly: Nagyon szép dolog az örökös harag!

A nemzetgyűlés élete és a természetbeni ellátás

Szünet után **Erekly Károly** szól az első szakaszhoz. Az ország nem tudott pénzügyileg teljesen helyreállni. Kivánatosnak tartja, hogy ezután elkerüljük a hat hónap alatt azt, hogy Ausztria sorsához közeledjünk.

Az ellenzéki padokat is azért hagyta oda, mert megunt az örökös szennyes mosakodást. Dolgozni akar, azért lépett a kormányzópartba, hogy itt is a közgazdasági politika mellett dolgozhassék. Az első szakaszt elfogadja.

Pallavicini őrnagy az első szakaszhoz módosító indítványt tesz, mely szerint az indémítás ne hat, hanem három hónapra adasék meg.

Ugyancsak az első szakaszhoz **Rassai Károly** is nyújt be indítványt, mely szerint a nemzetgyűlés két évi időtartama alatt a választójogra nézve nem rendelkezett s ezért köteles a kormány az újabb összehívás iránt a meglevő választójogi törvény alapján és pedig olyan időben intézkedni, hogy a nemzetgyűlés feloszlásától számított három hónap múlva, azaz 1922. júniusában, tehát az indémítás lejártá előtt összeülhessen. Ha a nemzetgyűlés a két kamarás rendszerre térne át ezen idő alatt, akkor a nemzetgyűlés, mint képviselőház működhetik.

Tomcsányi Vilmos igazságügyminiszter kifejti, hogy a kormánynak a legközelebbi na-

Miért nem készült el a választójoggal? Abban a percben, amint ezt beterjesztj, az indémítás tárgyalása öt perccel sem fogja késleltetni a választójog tárgyalását.

Huyfal István: Mindenekelőtt fontos a miniszterelnököt marni.

Nagyon ártott a miniszterelnök, amikor azt mondta a magyar nemzetről, hogy tényleg elvesztette a szuverenitását, amit a trianoni béke is bizonyít. Veszedelmesebb nyilatkozatot soha sem hallott még miniszteri székéből. Nekünk küzdenünk kell, ha másért nem, a formai jog fenntartásáért.

Ezt feladni a nemzet jogai ellen való attentátum.

Ha egy nemzet azt hallja a miniszterelnöktől, hogy ma nem is érdemes formai önállóságát fenntartani...

Felkiáltások: Nem mondta ezt.

Andrássy Gyula gróf: Ha a kellő összetartás meg van, lesz szuverenitás.

Csontos Imre: Szidják a kormányt és nem hagyják dolgozni a nemzetgyűlést. (Zaj.)

— Azt vetette szememre, hogy megakadályoztuk a békés kiegyezést. Mi az utolsó pillanatig tárgyaltunk és különböző módokat ajánlottunk fel. Azt azonban nem engedhettem meg, hogy a király fegyveres kíséret nélkül jöjjön Budapestre és ezért vállalom is a felelősséget. Kérdezem, mi lett volna, ha őfelsége bejön Budapestre fegyveres kíséret nélkül és a kisanant felszólítja a kormányt, hogy adják ki IV. Károlyt, mert most hatalmukban van? Kérdezem, nem adta volna-e ki a nemzet szégyenére?

Arra a kérdésre, hogy miként alakult volna a helyzet, ha a király mellé állott volna a nemzet, azt válaszolja, hogy a polgárháború veszedelme, ez esetben a kisanantot fenyegette volna, amennyiben egészen más helyzet állott volna elő, ha a cseheknek Habsburg Károly ellen háborút kellett volna indítani. A nagyantant is más álláspontot foglalt volna el.

A jó külpolitikánál sokkal jobb a jó belpolitika s ha ez meg van, a nemzetnek nem kell félnie a bizonytalanságtól. Ha helyreállítjuk az osztályok között az egyetértést és a békét, amelynek legelső megtestesítője Szent-István koronája s ha e szomorú politika helyett a megértés politikáját folytattuk volna, akkor ráterhettünk volna arra az egyedüli utra, amelylyel a gazdasági és szociális béke segítségével kiragadhattuk volna a nemzetet a lejtő utjáról.

Az indémítás első szakaszát elfogadja. Elnök ezután 5 perc szünetet rendelt el.

pokban benyújtandó főrendiházi és választójogi törvényről szóló javaslatai feleslegessé teszik Rassai indítványát.

Ennek folytán a Ház a szakaszt eredeti szövegében fogadja el.

Méhely Kálmán a második szakaszhoz benyújtott javaslataiban kéri, hogy a köztisztviselők természetbeni ellátásában a pénzbeli rendszerre térjenek át.

Kallay Tibor pénzügyminiszter az indítvánnyal egyetért, mert a természetbeni ellátási rendszert véglegesíteni nem lehet. Azonban ma az a helyzet, hogy ezt a rendszert egyelőre sem az állam, sem a tisztviselők érdekében még megszüntetni nem lehet. Akkor ezt elvetették. Meggyőződése szerint a pénzbeli rendszerre csak a helyzet végleges kialakulása után lehet áttérni.

Elnök az ülést 2 órakor délután 4 óráig felfüggeszti.

Botlik József alelnök fél 5 órakor nyitja meg újból az ülést.

Kerekes Mihály három módosító indítványt nyújt be. Az elsőben kéri, hogy mindazok a tisztviselők, özvegyek és árvák, akiknek magánvagyonra az 50 holdat eléri, vétessenek ki a természetbeni ellátás alól. A második indítvány arról szól, hogy az 1921. évi június 22-ike után Csongrád Magyarországra menekült

tisztviselők is ugyanazokat a pótlékokat és segélyeket kaphassák meg, mint az előbb ide menekültek. Harmadszor indítványozza, hogy egyes miniszteriumokat meg kell szüntetni.

Kallay Tibor pénzügyminiszter sokban egyetért Kerekes Mihállyal, csak arra kéri, hogy amikor a tisztviselők fizetésének emeléséről lesz szó, ugyanilyen lelkesedéssel szavazza meg az erre szolgáló fedezetet is. Ugyancsak egyetért vele abban is, hogy a miniszteriumok létszámát csökkenteni kell, de ez nem történhetik meg egyszerre. Most sokkal több tennivaló van, mint volt a régi Magyarországon. Itt van például a likvidáció.

A pénzsűke

Erekly Károly figyelmezteti a nemzetgyűlést a pénzsűkére és az ebből eredő bajokra. A pénzhány miatt nem tudunk munkalehetőséget adni és így nem tudjuk a termelést sem megindítani. A bankoktól csak 30 %-os kölcsönt tud a kereskedelem megszerezni. A baj ott van, hogy a pénz nem helyes uton jön forgalomba. A pénzt a forgalomba, nem a bankoprés, hanem a hitel útján kell bevinni az ipari és kereskedelmi váltó lezárolásával. Ezelőtt az Osztrák Magyar Bank fiókjai bizonyos mértékig adhattak kölcsönt a kereskedelemnek. Ezt a Jegyintézetnél nem látja. Ha nem indítjuk meg a hitelnyújtással a munkát, nem fogunk boldogulni. Kéri a pénzügyminisztert, hogy fogadja el módosító indítványát, amely úgy szól, hogy ne két milliárdban legyen megállapítva a magyar kereskedelem hitelle. Mindaddig hitelt kapjon a hitelképes gazda, kereskedő, iparos, amíg a bankok önmaguktól nem ajánlanak fel olcsó 7-8 %-os kölcsönt. Hajlandó volna módosító indítványát visszavonni, ha a pénzügyminiszter megígéri, hogy egy *ankétát* hív össze, amelynek feladata volna megvizsgálni azokat az okokat, amelyek a pénzsűkét okozzák és ahogyan ezeket meg lehetne szüntetni.

Kallay Tibor pénzügyminiszter bár az ankétától nem vár eredményt, mégis hajlandó ezt egy hónapon belül összehívni. Kéri, Erekly Károlyt, hogy az ő-szehívandó ankétón szintén jelenjen meg. A nemzetgyűlést kéri, hogy a módosító indítványt ejtse el. A pénzügyvel kapcsolatban felhívja, hogy nagyon kevés váltoanyag van forgalomban. Most vagyunk abban a helyzetben, hogy nagyobb váltoanyag juthatott a piacra, azonban a normális állapottól még mindig messze vagyunk.

Erekly Károly ezután indítványát visszavonja.

Méhely Kálmán és **Erekly Károly** indítványát a Ház elveti és eredeti szövegében fogadja el a második szakaszt.

Ezután a Ház eredeti szövegében fogadja el a 3-13 szakaszokat.

A vagyonváltás

A 14-ik szakaszt **Róbert Emil** előadó módosító indítványával fogadják el, amely szerint a *vagyonváltás fizetésével kapcsolatos felelősségek határidejét 1922 július 31-én állapítsák meg.*

A 15-ik szakaszhoz az előadó indítványt nyújt be, amelyben kéri, hogy a *vagyonváltás 1000 koronás buzádrban való kedvezményes fizetésének határidejét 1922 február 15-én állapítsák meg.*

A 18-ik szakasz helyébe **Méhely Kálmán** új szakasz felvételét javasolja, amely első sorban a nagyobb fémipari és bányavállalatoknál a jóléti intézmények és munkaházak kiépítésére vonatkozólag kötelezettséget állapítson meg és ennek végrehajtását biztosítsa.

Szenádó

A népjóléti miniszter a szakasz utolsó bekezdése helyébe a következő rendelkezés felvételét kéri:

A szentermelés fokozására irányuló általános akció költségeinek fedezésére és az inség enyhítését célzó intézkedésekre *métermásdnként megállapított felárral egyenlő összeű illetéket kell ugyane célra kiszabni a külföldről behozott szén minden métermásdjára után is.*

Sándor Pál rosszajlja, hogy a szénbányáknak maguknak kell gondoskodniuk a munkásokról és nem fogadja el **Méhely Kálmán** indítványát.

Gyülekezési jog

A belügyminiszter körrendelete

A belügyminiszter a gyülekezési jog szabályozásáról alkotott rendelet végrehajtása tárgyában leiratot intézett valamennyi vármegyére alispánjához és az államrendőrség valamennyi kerületi rendőrfőkapitányához.

A rendelet végrehajtása tárgyában a belügyminiszter elrendeli, hogy valamennyi politikai jellegű gyülekezés csak az illetékes rendőrhatalóság előzetes engedélye alapján tartható.

A népgyűlés engedélyezésére irányuló kérelmek a gyűlés megtartásánál legalább 3 nappal előbb az illetékes rendőrhatalóságnál írásban nyújtandók be. A kérelemben fel kell sorolni a megtartani szándékolt gyűlés helyét, pontos idejét, tárgysorozatát, valamint a gyűlésnek a törvények, törvényes rendeletek és az engedély keretein belül való lefolyásáért felelősséget vállaló rendezőség tagjainak nevét, polgári foglalkozását és pontos lakcímét.

A kérelem elbírálásánál figyelemmel kell lenni a helyi közbiztonsági viszonyokra és csak azok a gyűlések engedélyezhetők, amelyek e szempontból nem aggályosak.

A kérelem megtagadása ellen 15 napon belül fellebbezni lehet. A kérelmek megtagadásáról jelentést kell tenni a belügyminiszterhez minden alkalommal.

A politikai jellegű gyűléseken a tárgysorozatot be kell tartani. Ha a jelenlevő rendőrtisztviselő azt venné észre, hogy a tárgysorozat nem tartatik be, jogában áll a gyűlést feloszlatnia.

A gyűlés lefolyásáról egyebekben a belügyminiszternek esetenként jelentés teendő. Aki engedély nélkül tart, összehív, vagy rendez politikai jellegű gyűlést, vagy az engedély hiányát tudva részt vesz ilyen gyűlésen, az az 1912. évi LXIII. t. c. 10 §-a alapján büntetendő.

A rendelet leérkezett Debrecenbe is.

Dánér Béla párbaja Nagy Pál ezredessel

Emlékezetes a „Hajdúföld” olvasói előtt, hogy a múlt év utolsó hónapjaiban Dánér Béla a szoboszlói kerület nemzetgyűlési képviselője a budapesti „Nép” és „Szózat” című lapban több cikkben támadta Szomjas Gusztáv főispánt és a hajdúvármegyei közigazgatást, elsősorban a szováti birtok parcellázási ügyéből kifolyólag. A főispán a megye decemberi közgyűlésén éles hangon válaszolt a támadásokra.

Az ügy lovagias utra tereltetett. Szomjas Gusztáv dr. Nábráczky Béla vármegyei főjegyzőt és Nagy Pál ezredet, a hajdúmegyei vitézi szék kapitányát bízta meg az ügy elintézésével, s ez még most is folyamatban van.

A főispán megbízottjainak eljárásához a „Hortobágy” című lap megjegyzéseket fűzött, melyeket a megbízottak sértőknek találtak magukra nézve, és azért Keill Elemér és Havass Gábor ezredesek útján elégtételt kértek. A cikkért dr. Dánér Béla vállalta a felelősséget és megbízottai gyanánt Bodnár Lászlót és Bodnár Pétert nevezte meg.

A tisztü becsületügyi választmány döntése alapján tegnap délelőtt a Péterfia-utcai lak-tanya tisztü étkezőjében súlyos feltételek mellett ment végbe a párbaj Dánér Béla és Nagy Pál között, nehéz lovassági karddal, nyak- és csuklóbandázzsal, végkimerülésig.

Dánér Béla mindjárt az első összeesapásnál éles vágást mért Nagy Pál ezredes fejére, mely 7 centiméteres sebet okozott, mire a segédék konstatálták a harcceptolenséget és a viadalt beszüntették. Dánér jobb alsó karján könnyebben sebesült meg. A felek kibékültek, a sebeket dr. Läng Sándor főorvos és Frank Richard lörsorvos azonnal kezelés alá vették.

Közvetlenül ezután kellett volna végbe menni a Dánér-Nábráczky párviadalnak is. Ez azonban későbbre halasztott, miután Nábráczky megbízottjai orvosi bizonyítvány felmutatásával igazolták, hogy felük lábda-ganata következtében ez idő szerint harcceptelen.

NAPI HIREK

A jogrend-sakálok,

akik nem törődve azzal, hogy milyen helyrehozhatatlan károkat okoznak az ország hitelének a terontásával, egyre azt üvöltözik, hogy nálunk nincs jogrend, mert nincs személyi és vagyontbiztonság; akik egyéni akciókról nyöszörögnek, fehér terrort emlegetnek és tekintélytisztelést sóhajtoznak, miközben a még épen maradt tekintélyt is le akarják rombolni, mert nem vállalkozott arra, hogy eszelen törekvésüket támogassa, — ezek a jogrend-lovagok fényes tanúbizonyságot szolgáltattak arról, hogyan értelmezik ők a jogrendet.

Élénk emlékezetünkben van még az a renitens fellépés, amit Szilágyi Lajos, az egyik leghangosabb duhaj tanusított a nemzetgyűlés házzsabályaival szemben, amikor, dacára annak, hogy az elnök megvonta tőle a szót, ő mindendáron folytatni akarta a beszédét.

Lemondás folytán megürülvén az elnöki méltóság, arra most a fennálló rendet mindenáron felborítani törekvő hybrid-társaság jönnek látja épen ezt a Szilágyi Lajost, a leghangosabb ellenzék enfant terriblejét jelölni.

Hiszen igaz, igaz: csak ártatlan játék, mert hiszen kétségtelen, hogy egy pillanatra sem kell tartani a megválasztástól, de mindenestre jellemző ezekre az urakra, akik árgus-szemmel ügyeltek arra, nehogy az elnök részrehajlóan, pártoskodva vezesse a tárgyalást, hogy most az ellenzék egyik legexponáltabb szélsőséges tagját kívánják az elnöki székből látni.

Érdekes és tanulságos, ha a függöny egyszer-mászor egy-egy pillanatra szétrebben és betekintést enged a gondolatok rejtett zugába.

— **Bernolák Nándor a Vöröskeresztes bálón.** Dr. Bernolák Nándor népjóléti miniszter tegnap levélben arról értesítette Komlóssy Dezsőt, a Vöröskereszt Egyesület debreceni fiókjának elnökét, hogy a február 11-én rendezendő Vöröskeresztes-bálóra a fővédnöki meghívást elfogadta s a bálón a lehetőséghez képest személyesen is meg fog jelenni.

— **Pál napja a rendőrségen.** Pál napját a debreceni államrendőrség kapitányságnál is megülték. Az államrendőrkapitányság, ugyancsak a Kerület rendőrtisztviselői, valamint a sajtó rendőri tudósítói felkeresték dr. Komlóssy Pál rendőrtanácsost, a rendőrkapitányság közbeesülésben álló vezetőhelyettesét s szerencsekívánataikkal halmozták el névnapja alkalmából.

— **Roncik Jenő dr. utóda.** Tudvalevőleg Roncsik Jenő rendőrkapitány Debrecen város tűzoltófőparancsnoka lett s új állását február 1-én már el is foglalja. Utóda a rendőrségnél dr. Balogh József rendőrfogalmazó lesz, aki eddig a nagyecsedí határkirendeltségnél volt szolgálatban.

A Bethlen Gábor Kör munkája

Az egyetem protestáns ifjúsága által rövid másfél évvel ezelőtt alakított Bethlen Gábor Kör vezetősége elhatározta, hogy a Kör alapító tagjainak felkéri a debreceni protestáns társadalom vezető egyéniségeit, hogy azzal az erőgyarapodással, amelyet ezáltal is nyer, minél sikeresebben folytathassa nemes munkáját.

A Kör már eddig is, munkája megszerzésének és vezető gondolatai kialakulásának rövid ideje alatt, jelentős eredményeket ért el és létszükségletét növelte ki magát a protestáns egyetemi ifjúság lelkében. A magyar haza, a protestáns lelkiközösség és a tudomány vezéreszméi, a Bethlen Gábori szellem vezette ideig is és fogja vezetni ezután is, amikor lelkénységi körét, szélesebb alapokra szándékozik fektetni.

A debreceni protestáns társadalom szeretettel és jóakarattal nézte eddig is a protestáns ifjúság munkáját s e szeretet a Bethlen Gábor Kör vezetősége közvetlenebbé, igazabbá és megértőbbé akarja tenni. A vezetőségeknek e tekintetben fényes eredménnyel keesegtető programja van, melyre alkalomadtán még visszatérünk.

— **Rickl Antal az ifjúsági Vöröskereszt megbízottja.** Gróf Csekonic Endre, a Magyar Szent Korona Országai Vöröskereszt Egyesületének főmegbízottja ifj. Rickl Antalt az ifjúsági Vöröskereszt egyesületek debreceni helyi megbízottjává kinevezte. Az újonnan kinevezett megbízottnak rendkívüli érdemei vannak a Vöröskereszt megerősítése körül.

— **Vasárnap választják meg a mezőgazdasági kamara tagjait.** Debrecen város gazdasági bizottsága a hó 29-én vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében Jóna István elnöklete alatt ülést tart. Az ülés tárgysorozatán több fontos gazdasági ügy mellett, a mezőgazdasági kamarába való tagok beválasztása is szerepel. Nevezetesen a miniszter ismeretes rendelete folytán a megalakítandó mezőgazdasági kamarába Debrecen a gazdasági bizottságából 5 tag delegálására köteles. Ezen az ülésen fogják az 5 tagot kiválasztani, miért is a bizottság és a gazdaközösségünk figyelmét már most felhívjuk ezen ülés nagy fontosságára.

— **A Csokonai-kör felolvasó ülése.** Január 28-án, Csokonai halála évfordulóján tartja a Csokonai-kör felolvasó ülést, ebben az évadban a harmadikat. Baja Mihály és Juhász Géza verseit, Németh Aladár aforizmáin kívül még egy irodalmi ismertetés is lesz műsoron. Kardos Albert fogja méltatni Tóth Árpádot, ezt a zajtalanul dolgozó, szerény költőt, aki elszakadt ugyan szülővárosától, Debrecenről, de azért lelkében hű maradt szülőföldjéhez és főkép mindig mesterének vallott nagy elődjéhez, Csokonaihoz.

— **Propaganda előadás.** A Debreceni Székely Társaság január 29-én d. e. 11 órakor tartja az Iparoskör dísztermében propaganda előadását, melynek műsora a következő: 1. Nyitány. Játsza Berky Lajos zenekara. 2. Karének. Előadja az Egyetértés vegyeskara. 3. „A Kárpátok elvesztésének jelentősége közgazdasági életünkre” címen előadást tart Bodor Gyula miniszteri tanácsos. 4. Énekel Kerekesné Papp Erzsike. 5. Szaval Puskás Rózsa. 6. Tárogatón játszik Veres Lajos. A terem füve lesz. Belépődíj nincs, azonban adományokat a menekült gyermekek és a Társaság propaganda alapja javára köszönettel fogad az Elnökség.

— **Hajdumegye hó alatt.** Az utóbbi napok alatt leesett hó valósággal betakarta a környékbeli szántó földeket és a kikelt őszi vetéseket. Egész Hajdumegye vetési területe hó alatt van. A nagy hidegek miatt a hó a földeken nem olvadt el, hanem jótékony meleg takaróul szolgál a metsző hidegekben az egész vonalon jól sikerült vetéseknek. Egyebekben a nagy hidegek ellenére is az egész megyében nagyban folynak a vadászatok s a téli táj gyakori puskaropogástól hangos. A napokban több helyen nagy körvadászatok voltak, melyek igen szép eredményekkel végződtek. Általában a nagy hó igen jó hatással van az őszi vetésre, mely a hó alatt szép fejlődésnek indult.

— **A szegényház ruhaszükséglete.** A városi szegényház törülközőkendő és téli ruha szükségletének szállítására a városi számvevőség árlejtést hirdetett. A pályázati határidő lejárt s az ajánlattevők közül a törülköző szállításra Kardoss László, a téli ruhák szállítására pedig Sós és Tsai szabók tettek legjutányosabb ajánlatot. A tanács ma délelőtti ülésén fog dönteni az ajánlatok felett.

— **Telefon a Hortobágyon.** Mint ismeretes Debrecen város törvényhatósági bizottságának közgyűlése legutóbb olyan határozatot hozott, hogy a Hortobágyon 4 telefon állomást szereltet fel. A közgyűlési határozatot felterjesztették kormányhatósági jóváhagyás végett a kereskedelemügyi minisztériumhoz. Mint értesülünk, az illetékes minisztérium csak azon esetben hagyja jóvá ezt a közgyűlési határozatot, hogy ha a város 4 állomáshoz egy kezelői állást rendszeresít. A kereskedelemügyi kormány ugyanis nem hajlandó azt a prozociót elfogadni, hogy a hortobágyi állomásfőnök végezze a négy szóban forgó telefonállomás kezelését.

— **Miért szünetelt a villamos áram.** A háztetőkről leomló hőtömeg a villamos vezetékben több helyen kárt tettek. Ezért szünetelt rövid ideig az áramszolgáltatás 19-én este a város keleti részén és 20-an délután a Piac-utcán.

Szabó József (budapesti): Nem szabad a közvéleménybe belevinni, hogy ez a javaslat a szén újabb drágulását hozza magával.

Hegyeshalmy Lajos kereskedelemügyi miniszter kijelenti, hogy a felárral csak a termelők munkabiztosítását akarták elérni, amely csak úgy érhető el, ha a munkásokat megfelelő lakáshoz juttatják. Ennélfogva a szénfelár engedélyezését a kormány megadta. Kéri a javaslat elfogadását.

Ezután a Ház kimondja, hogy a szakasz felett csak holnap fognak határozni.

Elnök ezután napirendi javaslatot tett. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz, melynek tárgya az indemnitás részletes tárgyalása, a nemzetgyűlés elnökének megválasztása és az ipartörvény módosításáról szóló javaslat tárgyalása.

Interpellációk

Szünet után rátértek az interpellációkra. Ruppert Rezsőnek a közalkalmazottak szolgálati pragmatikájáról, Baumann Emilnek a magyar-jugoszláv vasuti összeköttetéséről, Fangler Bélának a kisüstről, Kerekes Mihálynak a sertésstenyészés katasztrófális helyzetéről előadott interpellációi után az ülés fél 10 órakor véget ért.

A pápa temetése

Elhalasztják a konklávé

Bécs, január 25. A „Neue Freie Presse“ Rómából arról értesül, hogy a február 2-ára kitűzött konklávé néhány biboros megbetegedése miatt, részint pedig azért, hogy a távolabb lakók is beérkezhesse, valószínűleg néhány nappal el fogják halasztani.

Róma, jan. 25. A szentatya ravatalához oly óriási tömegekben zarándokol a nép, eddig mintegy 300,000 ember járult Szent Péter templomába a katófalak elé, hogy a holttest megtekintésére szabott időt meg kellett hosszabbítani.

Róma, január 25. Ma reggel megtartották a Szent Péter templomban a pápa lelkiúdvéért mondandó kilenc rekviem közül az elsőt. — A pápa temetése szerdán este lesz, mégpedig a végrendelet szerint Szent Péter templomában Krisztina svéd királyné szobrával szemben. VI. Pius pápa sírja mellett. Az egész városban gyászlobogók leugenek. A Quirinalban a zászlót félárbóra eresztették. A király anyja a pápa nővérének részvétlevelét irt. A sixtusi kápolna átalakítását a konklávé céljára megkezdték.

Róma, jan. 25. Francia részről — mint az II. Páese közli — nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy Mercier biboros érsek legyen az új pápa. — Ez az ujság a szentszék köréből szerzett értesülés alapján aggodalmasan állapítja meg, hogy el kell készülnie nagy meglepetésre s könnyen megeshetik, hogy a konklávé nem olaszt fog XV. Benedek örökébe ültetni.

Felemelték az orvosi dijszabást

Az Orvos-szövetség rendkívüli közgyűlése

Tegnap este tartotta az Országos Orvosszövetség debreceni és hajdumegyei fiókszövetsége rendkívüli közgyűlését az Angol-Király-nőben.

A gyűlésen igen sok orvos jelent meg. A tárgysorozatban rendkívül fontos ügyek szerepeltek s a közgyűlés mindvégig komoly egyöntetűséggel határozott.

A közgyűlés felemelte az orvosi dijszabást, azonkívül feliratban kéri az orvosi kamara felállítását. Elhatározták, hogy az országos orvoskongresszus legközelebbi ülését Debrecenben tartják. A fiókszövetség egyhangulag a Bernolak-féle kedvezményes tisztviselői gyógykezelés ellen foglalt állást s azt mostani formájában nem helyesli.

A gyűlésen Varga Emil dr elnökölt, aki megnyitó beszédében üdvözölte Losonczy Álmos dr-t egészségügyi főtanácsossá való kinevezése alkalmából.

Orvosi kamarát

Ezután Losonczy Álmos főorvos tartott nagyszabású beszédet. Vácolta, miért mondott le annakidején az elnökségről. A fiókszövetség két részre szakadt. Az orvosokat minden vonalon mellőzés éri, mert nincsenek egy táborban. Az Országos Orvosszövetség — mondotta — nem képes a mi mizériánkon segíteni. Indítványozom tehát, írjunk fel a nemzetgyűléshez, az Országos Orvosszövetséghez, ugyszintén a népjóléti miniszterhez, hogy *mielőbb alkossák meg az orvosi kamarát*, amint az már az ügyvédeké, közjegyzőké régen megvan. *Ez az eszme induljon ki Debrecenből.*

A közgyűlés Losonczy indítványát egyhangulag magáévá tette.

Ujra Losonczy az elnök

Varga Emil dr alelnök indítványára ezután a közgyűlés egyhangu lelkesedéssel Losonczy Álmost újra megválasztja a fiókszövetség elnökévé.

Ezután a megüresedett első titkári állást Zempléni Vilmos dr-al, a második titkári állást Borossy József dr-al töltik be egyhangulag, míg pénztárosnak szintén egyhangulag Gábor Sámuel választják meg.

A megüresedett hat választmányi tagot pedig titkos szavazással választották meg. Leadtak 55 szavazatot; ebből dr Berencsi Zoltán 55, dr Tüdös Kálmán 54, dr Berényi István 53, dr Hankó Vilmos 44, dr Horváth Artur 35, dr Pauchly Géza 33 szavazatot kapott s így ezek lettek az új választmányi tagok.

A tisztviselők állami kezelése

Borossy József titkár előterjesztette ezután a választmányi javaslatát a tisztviselők kedvezményes orvosi gyógykezelésére vonatkozólag. A választmány javaslata a következő:

A fiókszövetség a népjóléti miniszternek 1922 január 1-én kibocsátott rendeletéről megállapítja, hogy a *rendelet az orvosi érdekeknek nem felel meg*, de hogy a köztisztviselők gyógykezelése hátrányt ne szenvedjen, *nem tiltja el tagjainak az említett rendelet alapján való gyógykezelését a tisztviselőknél 1922 március 31-ig.*

Tüdös Kálmán tisztí főorvos kéri annak bevezését, hogy Bernolak miniszter rendelete *nemcsak az orvosok, de a tisztviselők érdekének sem felel meg*. Indítványozza továbbá, hogy a választmány dolgozzon ki proposíciót a tisztviselők kedvezményes orvosi gyógykezelésére vonatkozólag.

Orsós Imre tanársegéd felvidéki tapasztalatairól számol be, ahol a csehek próbálkoztak hasonló akcióval, de az teljesen csődöt mondott.

Losonczy Álmos szerint a népjóléti miniszter rendelete koraszülött és torzszülött. Ennek az akciónak még fejlődnie kell.

A közgyűlés Tüdös Kálmán indítványára együtt elfogadta a választmány előterjesztését

Az új orvosi dijszabás

Ezután egyhangulag elfogadták a választmány előterjesztését az új orvosi dijszabásra vonatkozólag. Eszerint *nappali látogatás és vizsgálat díja reggel 7 órától este 9 óráig a beteg lakásán 200 korona, éjjeli látogatás és vizsgálat díja este 9 órától reggel 7-ig a beteg lakásán 400 korona. Rendelés és vizsgálat az orvos rendelőjében nappal 100 korona, éjjel 200 korona. Orvosi tanácskozásnál (konziliumnál) 400 korona minden orvosnak.*

Két kilométernél nagyobb távolságnál fuvar, vagy annak ellenértéke követelhető.

Háziorvos díja évenként 4 ezer korona. Sürgős operáció, műtét, ugyszintén speciális szakdolog egyezség dolga.

Mérsékelt keresettel bíró egyéneknek az orvos engedélyeket adhat, illetőleg adnak, míg gazdálkodók, önálló foglalkozással bíró iparosok és kereskedőkkel szemben kölcsönös megállapodással szabályozható a dijszabás.

Az új orvosi dijszabás 1922. január 1-től érvényes.

Debrecenben lesz az országos orvos kongresszus

Dr Varga Emil bejelenti, hogy az Országos Orvosszövetség átiratban értesítette a debreceni fiókot, miszerint szívesen vennék, ha a legközelebbi orvoskongresszust Debrecenben lehetne megtartani.

A közgyűlés egyhangulag emellett foglal állást. A kongresszus szeptemberben lenne s azon mintegy 400—500 orvos venne részt.

A közgyűlés elhatározta végül, hogy a tagdíjakat évi 150 koronára emeli fel.

Debrecen új papja

Ismeretes, hogy a református egyház presbiteriuma legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a megüresedett VII. református lelkesi állást Porzsolt István Ujfehértói református lelkes meghívásával szándékozik betölteni. Ugyanez az ülés kimondta még, hogy a presbiterium néhány tagja kimegy Ujfehértóra és meghallgatja a kiszemelt papot, akit Baltazar püspök az állásra képzettségével és szép tenorhangjával igen alkalmasnak talált. Most aztán Márk Endre h. főgondnok összehívására tegnap délután összegyűltek a hívek a református egyház tanácstermében és megtárgyalták a jelölt pap meghallgatásának előkészületeit.

Az ülést 4 órakor Márk Endre egyházi h. főgondnok nyitotta meg, aki megnyitójában ismertette az értekezlet célját. Rátört ezután Porzsolt Istvánra és méltatta papi képességeit, egyben azt a javaslatot tette, hogy a hívek menjenek ki Ujfehértóra és hallgassák meg a jelöltet.

Az értekezlet elhatározta, hogy a református hívekből egy deputáció fog alakulni, amely esetleg a még jelentkezőkkel kirándul a közeli Ujfehértóra február 5-én és meghallgatja Porzsolt Istvánt.

Más oldalról úgy értesülünk, hogy a híveknek egy igen tekintélyes része Nagy István vallásánárt óhajtja megnyerni lelkipásztorul. A kiváló képzettségű és minden tekintetben alkalmas fiatal egyházi tudós megválasztása érdekében mozgalom indult meg.

Magunk részéről helyesnek és megnyugtatóbbnak tartjuk, ha a lelkesi állomásokat (ritka és különösen méltánylandó eseteket kivéve) választás útján töltik be, mert így a hívek valódi akarata sokkal inkább megnyilvánulhat, mint a csak kevesek által elhatározott meghívás esetén.

A legcélszerűbb
alkalmi ajándékokat
AZ
APOLLO
divatáruházban
veheti meg
a Vármegyeházzal szemben,
Piac- és Miklós-utca sarkán.
Das választék férfi és női ruhaszövetekben, kötött kabát és garnitúrák, férfi és női fehérneműk a legszébb kivitelben, flanellek, vásznak és zefírek nagy választékban olcsó szabott árák mellett kaphatók.

Üzletátalakítás miatt Beszerzési áron árusít a „Hajdusági“ férfi és fiu ruhaáruház Piac-u. 67. sz. Frohner-ház. **Győződjön meg.**

Ejlelt tűz a közkórházban. Tegnap éjjel 12 óra tájban veszedelmes tüzet jeleztek a tüztoltóságnak. A tüzeset a közkórházban volt, amelynek egyik hosszan elnyúló, fából készült, tehát a tűz tovaterjedésére igen alkalmas anyagot szolgáltató felszere kévéssel éjjel előtt eddig még ki nem deríthető okból kigyuladt és a lángok a gyülekező fagerendázatban természetesen túlvaterjedtek. Az azonnal értesített tüztoltóság teljes felszereléssel nyomban kivonult a tűz színhelyére és erélyesen hozzálátott a tűz tovaterjedésének megakadályozásához, amiben a *Roncsik Tibor* ügyeleti tiszt vezetésével kivonult rendőrség segédkezett. A tűz lapunk zártakor, az éjjeli utáni órákban még tartott.

A ref. leánynevelő intézet matinéja. A február 5-én d. e. 11 órákor a ref. leánynevelő intézet által a Vígsház-mozgóban rendezendő matiné szerepelt a fognak a leánynevelő intézet növendékei, a középiskolai egyes ifjúsági énekkar *Mácsi Sándor* vezetésével és a helybeli katonazenekar. Jegyek már kaphatók *Springer József* ur kereskedésében, a Vígsház-mozgó pénztáránál és az Országos Menekültügyi Hivatal debreceni kirendeltségénél *Simonffy utca 1. c. 1. em.*

Az erdőgazdasági hivatal. Debrecen város közgyűlése az erdőgazdaság szervezeti szabályrendeletét tudvalevőleg megalkotta és azt kormányhatósági jóváhagyás végett felterjesztette a belügyi, illetőleg a földművelésügyi miniszteriumhoz. Most *Tatay Zoltán* tb. tanácsnok Budapesten járván, az illetékes miniszteriumokban szorgalmazta a szabályrendelet jóváhagyását. Ugy értesült munkatársunk, hogy a jóváhagyás már csak napok kérdése és a szabályrendelet mihamarább jóváhagyva visszaérkezik. A szabályrendelet jóváhagyása és elküldése elsőrendű szükségesség, mert e nélkül az erdőgazdasági hivatal nem tud önállóan dolgozni.

A házbérvallomási íveket e hó végéig be kell adni. A városi adóhivatal felhívja a háztulajdonosok figyelmét az 1922. évi házbérvallomási ívek benyújtására, melynek határidője a f. évi január 31.

Menekült tisztviselők és iparosok figyelmébe. Gépgyárban állandó alkalmazást találnak: Egy kereskedelmi tisztviselő vagy tisztviselő magyar és német levelezésre, egy kereskedelmi tisztviselő vagy tisztviselő, aki könyvvezetésben járatos, egy műszaki képzettséggel a gyakorlatban bíró tisztviselő (gépészmérnök, vagy esetleg felsőbb ipari iskolát végzett), továbbá géplakatos munkára egy, 2 esztályos, 1-2 ügyes asztalos, 1-2 vasöntő állandóan elhelyezhető bármely időben. Jelentkezhetni a OMH. debreceni kirendeltségénél a délelőtti hivatalos órák alatt. Menekültügyi Kirendeltség.

Lábát törte a sikos uton. *Ludmány Eszter* Legányi-utca 12. szám alatt lakó 12 éves kislány tegnap délelőtt a Károly Ferenc József-uton a sikos járdán elcsuszott s lábát törte. A mentők a lakására szállították.

Ismét osztiának korpát. Ujabb két vagon korpát oszt ki a gazdasági egyesület tagjai között e hét folyamán. A korpa ára a tükári hivatalba előre fizetendő, a korpa a magyar szövetségi központok áruforgalmi részvénységének közraktárában levő helyiségéből vihető el. Idei tagsági díj befizetése igazolható.

Lopják a kerítéseket. A legutóbbi szokatlanul hideg napok alatt több falopási eset történt a városban, sőt a fatolvajok újabban már a kerítésekre vetették magukat. Dr. *Marton Kálmán* ügyvéd feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Sestakert, Nádor-utca 5. szám alatti lakását körülvevő kerítésből körülbelül 15 méter hosszú részt ismeretlen tettesek az éj leple alatt elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő fatolvajok után.

Segély egy dunántúli községnek. Mint jelentették, a közgyűlés a leégett Halászi község újjáépítésére 5000 korona segélyt szavazott meg s egyben utasította a tanácsot, hogy a megszavazott segélyt utalja ki. A városi tanács a porig égett Fertő-tó melletti Halászi község számára tegnap utalta ki a közgyűlés által megszavazott 5000 korona segélyt.

Elevenen megsütött kislány

A halálos gyögmód

Borzalmas és a maga nemében páratlan bűneset történt 1920 júniusában a közeli, biharmegyei Nagykereki községben. *Kovács István* 63 éves nagykereki gazdalkodó és felesége, *Kovács Istvánné* 33 éves asszony kislánya, *Juliska* rühös lett.

Az ostoba szülők, ahelyett, hogy az orvoshoz vitték volna, házi — a kuruzslókra emlékeztető — gyögmódot akartak a kellemetlen betegség ellen alkalmazni. *Kovácsné* a kislányt először megfürösztötte és pedig diólevéllel, azután a kislányt bezárták a forró, bubos kemencébe, amelyben kenyeret sütöttek.

A kemencébe előzőleg beállították egy széket s arra ültették a kislányt. Azt hitték, hogy a nagy melegben elmúlik a kislány rühessége. A kislány örömmel vállalkozott arra, hogy beleül a kemencébe, azonban mikor rázárták az ajtót s a bubos kemence melegétől az ájulás környékezte, kétségbeesetten kiáltotta:

— Engedjenek ki, megsülök, meghalok!
Azonban *Kovácsék* nem vették ki, sőt *Kovács* biztatta is:

— Légy nyugodt, ha megizzadsz, teljesen meggyógyulsz.

Közben *Kovácsék* ebédhez láttak s mikor ebédután kinyitották a kemence ajtaját, hogy kivegyék a kislányt, már a székről lefordulva, holtan találták rá.

A kir. ügyészség gondatlanságból okozott emberölés büntette miatt indított eljárást a szülők ellen, akiket tegnap délelőtt vont felelősségre a debreceni kir. törvényszék *Uffalussy József* elnöke alatt működő büntető tanácsa. A vádat dr. *Káddár István* kir. ügyész képviselte.

A gondatlan szülők jóhiszeműségükkel védekeztek, részben pedig tagadták a vádat. Azonban *Sütő Gábor* kertész tanuvallomásaiban ellenük vallott.

Dr. *Horváth Artur* törvényszéki orvos terjesztette ezután elő orvosi szakvéleményét. A kislány halálát szeriate hógutaütés és szöngázmérgezés okozta.

A perbeszéd után a bíróság *Kovácsot* egy hónapi, feleségét 14 napi fogházbüntetésre ítélte. Ugy az ügyész, mint a vádlottak megnyugodtak az ítéletben, így az jogerőssé vált.

SPORT

MASZ keleti kerülete intező bizottsága január hó 30-án este 8 órákor Piac-utca 9. sz. alatt *Zöld József* ker. elnök irodájában ülést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel a tagok pontos megjelenését kérem. Előadó.

A DTE ma tréninget tart a Péterfia-utcai tornacsarnokában.

Zavarok a birkozó verseny körül. A Debreceni Vasutas Sport Clubja február 2-án országos birkozó versenyt akar rendezni, amelyre meghívta a legjobb fővárosi versenyzőket is. A versenyt nagyszabásúnak tervezték, mert jövedelmét a clubb előre felajánlotta szerencsétlenül járt tagjának, *Kiss Istvánnak*, aki egy birkozóversenyen történt sérüléséből kifolyólag — egyik karját elvesztette. A versenyt a debreceni Vígsházban akarták megtartani, már a plakátok is elkészültek és nagy jövedelmet reméltek, amikor a kerületi rendőrkapitányság tudomásukra hozta, hogy a versenyt a Vígsházban nem engedélyezhetik, mert ott csak tudományos, vagy pedig hazafias célt szolgáló előadások tarthatók. A DVSC a főkapitány határozatát megfellebbezte a belügyminiszterhez, de már előre is intézkedett, hogy ha metalan a belügyminiszter sem engedélyezné, úgy a DTE tornacsarnokában tartásuk meg azt.

A DVSC országos junior birkozó versenye. A DVSC február 5-én országos junior birkozó versenyt rendez, melyre a helybeli egyesületek már nagyban készülnek.

Ízületelté a labdarúgó. Mult év októberében a Zuglói Athletikai Klub a Rákospalotai Tornaklubbal mérkőzött, amelynek vezetője *Schreiner Károly* labdarúgó volt. A játék közben a játékosok durván rugdosták egymást, mire a mérkőzést vezető bíró az egyik játékost, *Herceg Jánost* rendreutasította, aki feleselni kezdett és a bíró kizárta. Erre *Herceg* a bíró pofonütötte. Feltűnően durva becsületsértés címén *Schreiner* feljelentette *Herceget*. Ma tárgyalta ezt az ügyet *Sztancsics Árpád* dr. járásbírósi alelnök. *Herceg* viszontvádat emelt a labdarúgó ellen, aki őt állítólag megsértette. A büntetőjárásbíró *Herceget* 8 napi fogházra és 2000 korona pénzbüntetésre ítélte. *Schreiner*t a viszontvád alól felmentette.

A DTE ötödik teadélutánja. Vasárnap, február 29-én lesz a DTE ötödik teadélutánja. Műsor után tánc.

A DTE vigalmi bizottsága ma este fél 9 órákor fontos ülést tart. A tagok okvetlen megjelenése kívánatos.

Halálozások. Mayer Mária r. kath. 4 éves, Szentpéteri Gizella ref. 4 hónapos, özv. Pocok Ferencné ref. 73 éves, Kovács Kálmán ref. 50 éves, Kiss Katalin r. kath. 6 éves, Tordai Gáborné r. kath. 62 éves.

N A P I R E N D

Csütörtök 1922 január 26

Prot.: Vanda. Kath.: Polikap.

Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 10—11 óráig, d. u. 4—7-ig.

Kollégiumi könyvtár: Nyitva d. e. 10—12-ig.

Csokónai-színház: Este fél 8 órai kezdettel A) bérletben „Pillangó kisasszony”, dráma 1 felvonásban, „Pardon... tenség”, játék 1 felvonásban, „Csókvasár”, operett felvonásban.

Apollo mozgó) előadások kezdete
Uránia mozgó) 5, 7, 9 órákor

A „Napsugár” vagyonmentő vására délután 3 órákor Piac-utca 10. szám alatt.

Szönyeg- és gobelinszővő tanfolyam kiállítás a délelőtti 10—11-ig a Kereskedelmi Csarnokban.

A zenedeli operaeszt január 27-éről február első napjaira halasztatott el, közelebbi dátum közölve lesz. Jegyek érvényben maradnak.

Álarcos-bál a Royalban e hó 29-én, vasárnap este 6 órai kezdettel reggel 2 óráig. Belépő-díj 23 kor és a vigalmi adó.

Szönyeg és Gobelin szövő tanfolyam kiállítás csütörtöktől hétfőig naponta d. e. 10 óráig 1-ig megtekinthető a Kereskedelmi Csarnok helyiségében.

„Napsugár” vagyonmentő árverés ma és holnap délután 3 órákor Piac-utca 10. I. alatt.

Husfűstölés pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

Meghiusul a szerb-román nász

Bukarest, jan. 25. Román politikai körökben mindjobban megerősödött az a vélemény, hogy a szerb király és *Mária román hercegnő házassága* meghiusultnak tekinthető.

Azokat a mélyreható politikai ellentéteket, amelyek a szerb és román nagyhatalmi aspirációkat elválasztják egymástól, ezzel az eljegyzéssel sem sikerült athidalni. *Szerbia Temesvárt és vidékét követelte a házasság fejében, kizárt dolog azonban, hogy ehhez a román parlament hozzájáruljon.* Nem akad román miniszterelnök, aki a szerbeknek tett területi és gazdasági engedményekért a román nép és a történelem előtt vállalja a felelősséget.

A liberális párt a legközelebbi választási harcban felveszi a Temesvár jelszót. Nem kétséges, hogy a román nép többsége mellette fog szavazni és hogy az egész és osztatlan Bánát megszerzését tűzik ki célul. (Igy osztoznak a latrok Krisztus palástján. De a magyar igazság nem hull meg, csak aluszik. Szerk.)

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Csütörtök: Pillangó kisasszony, Pardon... fenség I, Csókvásár, A) bérletben.
Péntek: Pillangó kisasszony, Pardon... fenség I, Csókvásár, B) bérletben.
Szombat: Pillangó kisasszony, Pardon... fenség I, Csókvásár, C) bérletben.
Vasárnap d. u.: Cigánybáró.
Vasárnap este: Fekete pillangó.

Jászai Mari ünneplése. A magyar nemzet nagy tragikája félszázaddal ezelőtt indult el azon a pályán, mely neki és a magyar színművészetnek oly sok dicsőséget szerzett. Jubileumának megünnepelésére nagy előkészületek folytak. Március 12-én a Nemzeti Színház díszelőadást rendez. Ennek a jubileumi napnak keretében az Altruista Bank tíz holdnyi kedves kis birtokot ajánl fel a nagy művésznőnek, ahol időnkint kipihenhesse faradalmait.

Salgó Piri hangversenye. Egyre fokozódó érdeklődés várja Salgó Pirinek február 1-én a Zenedében tartandó hangversenyét. A jegyek, úgy látszik, elővételben fognak elkelní. A nagyszámú előjegyzés után megmaradt jegyek Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Csütörtökön A) bérletben 3 egyfelvonásos darab kerül színre: **Pillangó kisasszony, Pardon fenség és Csókvásár.** Pardon fenség premier lesz, melyen fellépnek Helvey Erzsé, Kardoss Géza, Rubinyi Tibor. Márkus Károly e darabja iránt óriási érdeklődés mutatkozik városzerte.

A t. bérlőközönség figyelmebe. A II. félévi bérletelőadások megkezdődtek. Felkéri az igazgatóság a t. bérlőközönséget, hogy bérleteiket megújítani sziveskedjenek.

Feljelküli lovas II. részét is általános érdeklődés kísérte, mindenki élvezettel nézte a szép mutatványokat. Az Uránia közönsége meglepéssel távozott a látottak után. Ma

csütörtökön III. befejező rész bemutatója. — Rendes helyárok. Utalványok érvényesek.

Láthatatlan kéz a legközelebbi fenomenális sláger az Urániában.

Páris gyermekei III. (A kis hazátlank) ma utoljára az Apollóban.

Norma Talmadge a világhírű amerikai művésznő holnap az Apollóban a Tilos város című 6 felvonásos drámában. Amerikai attrakció.

Lisztpanama

Lustig Lipóttól Zala Adolfig

Példátlannul nagyarányú visszaélés ügyében nyomoz az államrendőrség Budapesten. Arról van szó, hogy a közfogyasztásra szánt liszt, az ellátatlanok lisztje óriási mennyiségben került nyereszkeskedő lánckereskedők kezére, a „szabadkereskedelem” piacára, mint azt a bérze környékén mondani szokták. Rejtett pincket, raktárakat töltöttek meg azzal a kenyérnek valóval, amit az ellátatlanok éhes szája elől vontak el. A vizsgálat eddigi adatai szerint is mintegy 600 vagonnyira tehető az a **hatósági lisztmennyiség, amit szédélgyéssel, részben hamisított jegyek alapján vontak el a köz ellátástól** és hoztak forgalomba. A vizsgálat megállapította, hogy a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetéből egy grammnyi liszt sem került illetéktelen helyre.

A budapesti államrendőrség már eddig is sok gyanúsítottat tartóztatott le és sokat helyezett előzetes letartóztatásba. Ezeknek nevéből érdekesen jellemző csokrot lehet kötni, ime: Lustig Lipót, Harstein Jakab, Wolf Oszkár, Moskovics Bertalan, Czizler József, Weininger Béla és Dezső, Wiesner Jenő, Herschl Sámuel, Eisler Ferenc, Márkus Sándor, Weisz Vilmos, Rosenberg Béla, Köves Miklós, Kishonti Zoltán, Lieb Mihály, Paschinger Ferenc, Weisz Lipót, Nagy István, Weisz Jenő, Weisner Ernő, kereskedők, pékek és ügynökök.

Alig fordul elő 1-2 magyar név köztük, az is alighanem 50 krajcáros.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy teljesen új használatlan frakköltöny eladó. Cim a kiadóban.

Külfeljárati butorozott szoba kiadó. Czim a kiadóban.

Butorozott szobát keresek lehetőleg pályaudvarhoz közel. Cim llnicky Gok. Iparkamara.

Belyeggyogyr és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyány-utca 22.
Telefon 1363.

Debreczeni Gárdák Bankja részvénytársaság, Kossuth u. 17. Kölesönöket folyósít házakra, földekre és értékpapirokra. Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Ertekezvényeket és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbeadás (safé deposit) páncélrekeszket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Felelősek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Eladó egy jókarban levő varrogép. Cim: Ratkovszky, Boldogfalva-utca 26.

Forgács István
művészi
ádogos-u.
Zongora
gyakorló órákra kiadó.
Czim: Török Bálint-u. 25.

Eladó belvárosban Egyháztérre négy lakást és három bolt-helyiséget magában foglaló jóval felülmúló ház. A Vágóhid mellett két hold szőlő három szobás lakás és istálló. A város alatt hét hold és öt hold jó homok szántóföld. A Mester utca végén és a Vágóhid mellett házhelyek és telkek a Kötőkert elején egy kis ház. Ezenkívül kiadó négy hold konyhakertesre alkalmas jó fekete föld és kis házzal a Mester utca végén. Ertekezni kéni Gazdák Bankja Kossuth utca.

DEBRECZENI KALAPGYAR Széll Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek. **Piac-u. 63. sz.**

Kis ház jókarban, 950 81 telekkel konyhakertnek kiválóan alkalmas fekete agyagföld **eladó.** Nemes-utca 7. szám (Tócs kert). Ertekezhetni „Hajdúföld” szerkesztőségében délután 6 órakor.

A tőzsde

Magyar korona: 70.

A tőzsde ma barátságosabb hangulatban nyitott és az összes piacokon kedvezőbb felfogás uralkodott, azonban ez a hangulat nem tudott megerősödni és nem idézett elő az értékekben szilárdságot. Itt-ott 25 től 50 pontos áremelkedések voltak. Egyes papírok kivételesen még nagyobb árnyereséget is elértek, azonban ez a javulás nem vált általánossá és dél felé, amikor bécsi tőzsdéről laányhuló hírek érkeztek, az itteni piacon is gyenge irányzat veti erőt. Kulszban is ugyanígy alakult a helyzet. Jobb nyitás után az egyes értékek ellanyhultak. A többi piacon nem volt különös esemény, jelentékenyebb áreltolódás nem volt. Dél felé üzletlenség állott be, amely zárlatig tartott.

Budapesti sárlat.

Magyar hitel 1830, Osztrák hitel 610, Angol-Magyar 720, Leszámitoló bank 755, Magyar-Olasz 300, Jelz hitelbank 320, Hazai bank 825, Salgó 5375, Rimamurányi 2050, Közúti 980, Déli vasút 1700, Államvasút 4700, Keresk. bank 6800. Általános takarékpénztár 1000, Pesti hazai 24700, Borsod miskolci 2625, Concordia 2400, Budapesti gőz. 5900, Gizella 2525, Hungária 2700, Viktória 7950, Beocsini 6350, Kórhó 5300. Általános közszén 10950, Uríkányi 6100, Adria 6300, Atlantic 2600, Levante 6450, Trust 1960, Ganz Danubius 24500, Ganz villamos 5800, Lipták 568, Nagy se 1 2475, Schlick 1100, Wörner 620, Brassói 4340, Izzó 5450, Spódium 2600, Hazai faterm. 2100, Klotild 3250 Erdő 875, Nasic 18600, Neuschl Licht 650, Orsz. fa 1075, Telefon 4100.

Valuták.

A lanyhább zürichi jegyzés következtében a valutapiacra állott az érdeklődés központjában, általában a piac megszilárdulását várta, ez azonban nem következett be, lanyhaság veti erőt a valutapiacra, amely alól csak egyes értékek képeztek kivételt. Különösen a nyugati valuták voltak gyengék.

Napoleon 5716-2745, Angol font 2975-3025, Dollár 712-722 Francia frank 5875-5975, Márka 350-360, Lira 3025-3075, Osztrák kor. 750-850 Rubel 600-800, Lei 542-552, Szokol 1405-415

Svájci frank 14050-14150, Korona dinár 980, Lengyel márká 2000-2100.

Zürichi zárlatossá Berlin 246.—, Holland 18750, Newyork 514, London 2172, Paris 4190, Milánó 2230, Brüsszel 4030, Prága 995, Budapesti 70, Zágráb 170, Bukarest —, Varsó 15, Bécs 15, Osztrák bélyegzett 8.

Utóközönség. Uríkányi 6050, Általános közszén 10900, Olajipar 2325, Ganz villamos 5800, Ganz Danub 34400, Fegyver 4600, Rima 2045, Államvasút 4660, Salgó 5325, Lipták 567.

Dollár 715-18-18, szokol 1392-85 lei 550-53, rubel 64, márka 345-58-62, osztrák ezres 8 és egykilenced, 10 ezres 7 és ötnyelcad.

Ezüst forint 106-9, 5 koronás koronánként 4050-3950, ezüst két koronás 60, 20 koronás magyar arany 2690, 10 koronás arany 1345, Napoleon 2730.

Terménytőzsde.

A terménytőzsde eleinte tartózkodóan indult, a tőzsdeidő későbbi folyamán azonban

megélné. Kenyermagvakban újra fedezeti vásárlások folytak. Elkelt 10 vagon buza, de rozsa mindössze csak egy-két vagonnal. Árpafélék elhanyagoltak, takarmánycikkben kicsiny üzlet volt. A tengerit a spekuláció vásárolta. Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2325-2350, fehérmezei 2325-2340, pestmezei 2325-2340, rozsa 1500-1525, takarmány árpa 1750-1800, sörárpa 1800 850, köles 1450-1550, zab 1560-600, tenneri 2125-150, repce 26-27, Korpa 1140-1160.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 44 sertés. Üzlet nem volt. Szabad vásári maradvány 2084 sertés, 89 süldő, érkezett 323 sertés, 6 süldő, eladatot 103 sertés 40 süldő.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 72-80, könnyű 45-68.

Sertéstermékek. Sertésbőr 88-120, zsír szalonna 148, füstölt hus 120, füstölt oldalas 100, tepertő 100, zsirszalonna 116, haj 128, füstölt, sózott paprikás szalonna 140.

Február hó 12-én

lesz a nyomdászok nagyszabású álarcos bálja

a „Munkás Otthon” (Margit-fürdő) kellemesen fűtött dísztermében.

Pipere szappanok valamint Parfümök minden illatban, Fertőtlenítő szerek stb. a legolcsóbban szerezhetők be a **Korzó Drogueriában** Piac-utca 42. TELEFON 14 80

Felhívás!

Vértessy Lajos debreceni (Szt. Anna-utca 12. sz.) lakos tulajdonát képező műszerész műhelyét teljes felszereléssel megvettük. — Felhívjuk a nevezett hitelezőit, hogy követeléseiket megbízottunknál Nagy Béla debreczeni (Kistemplombazár Nagy András unokája féle üzlet) lakosnál 8 nap alatt bejelenteni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben követeléseiket figyeembe nem vehetjük.

Debreczen, 1922 január 26.

„Mova” műszerüzem szövetkezet mint a Hangya tagja.

Aranyért, Ezüstért budapesti magas árakat fizetek **Kramer** Simonffy utca 17.

Termelők, hizlalók

sóutalványért forduljanak a közlelmezési ügyosztályhoz (Piac-utca 9.), mely disznóöléshez, ipari és gazdasági célokra kereskedői árban utalja ki a sőt.

Debreczen, 1922 január 25.

Közlelmezési ügyosztály.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat ezüstöt legolcsóbban veszi **Simon György** DEBRECZEN Kossuth-u. 11.

Rikkancsok azonnal felvételnek lapunk kiadóhivatalában.